

**A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2016. decemberi 2-i ülése 4. számú napirendi pontja**

**Tájékoztató a katasztrófavédelem által Tolna megyében végzett 2016. 1-9. havi munkáról**

**Előadó:** dr. Balázs Gábor tűzoltó ezredes, a Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatója

Az előterjesztést előzetesen tárgyalta a Területfejlesztési és Koordinációs Bizottság.

**Tisztelt Közgyűlés!**

**I. Bevezetés**

A Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság a tájékoztatóval érintett időszakban a szervezet alaprendeltetésének megfelelően oldotta meg a katasztrófavédelmi feladatokat, használta a megelőzés hatékony hatósági eszközeit, az ipar biztonságos működéséhez a veszélyesáru-szállítás és a veszélyes üzemek ellenőrzésével járult hozzá, a mindennapi élet zavartalanságát pedig a kritikus infrastruktúra elemek felügyeletével biztosította.

A legfontosabb célkitűzésünk a katasztrófavédelmi rendszer hatékony működtetése, a hatósági megelőző tevékenységünk fejlesztése, minden szervezeti szinten az előrelátás erősítése volt.

A polgári veszélyhelyzetek tervszerű, tudatos megelőzése érdekében fejlesztettük az integrált hatósági munkát. Nagy hangsúlyt helyeztünk a társ- és rendvédelmi szervekkel, a kormányhivatallal, a járási hivatalokkal, valamint az önkormányzatokkal történő együttműködésre, amely nagyban segíti megelőzési tevékenységünket, integrált hatósági munkánkat.

Támogattuk az önkéntesek szerveződését a lakosság önvédelmi készségének fejlesztése, a települési önkormányzatok, a gazdasági társaságok, a társadalmi és karitatív szervezetek, valamint a fiatalok tömeges bevonása érdekében.

Folyamatos kapcsolatban álltunk az önkéntes tűzoltó egyesületekkel, vizsgáltuk tevékenységüket, támogattuk munkájukat, segítettük fejlesztéseiket és megoldásokat kerestünk problémáikra.

Az idei évben számos rendezvényen mutattuk be a katasztrófavédelem feladatrendszerét, ismertettük a lakosságot érintő helyi és szezonális veszélyhelyzeteket. A rendezvények célja a lakosság önvédelmi képességének fejlesztése volt. Ennek érdekében tájékoztatást nyújtottunk a különböző típusú veszélyhelyzetek során követendő magatartási szabályokról és prioritásként kezeltük, hogy az emberek megismerjék annak lehetőségét, hogy magukról gondoskodjanak és felelősséget vállaljanak.

Határozott előrelépés történt a **tűzmegelőzésben** és a vizek lakossági kártételének csökkentésében, valamint a potenciálisan **veszélyt jelentő** közúti, vízi és vasúti **szállítások** hatósági felügyelet alatt tartásában.

A megyénkben működő hivatásos tűzoltó-parancsnokságok (továbbiakban: HTP), az önkormányzati tűzoltó-parancsnokságok (továbbiakban: ÖTP), a létesítményi tűzoltó-

parancsnokság (továbbiakban: LTP), a beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesületek (továbbiakban: ÖT) és önkéntes tűzoltó egyesületek (továbbiakban: ÖTE) működése megfelel a vonatkozó szabályozóknak. A beavatkozó és irányítói állomány képzése az éves továbbképzési tervnek megfelelően történik. A tűzoltóságok gépjárműfecskendői, felszerelései működőképesek, megfelelően karbantartottak, a műveletirányítási tervek naprakészek. A tűzoltóságok tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének, az erők és eszközök célszerű igénybevételének folyamatos elemzése, értékelése, valamint a gyakorlatok értékelése elsősorban a havi beavatkozás elemzések során valósult meg.

A szervezet **eredményesen töltötte be társadalmi rendeltetését.**

## **II. Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság**

A Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (továbbiakban: Igazgatóság) stabil szervezeti struktúrával és személyi állománnyal a társadalom közbiztonsági szükségleteit figyelembe vevő, hangsúlyos rendvédelmi szervként működik Tolna megyében.

Az igazgatói beosztást dr. Balázs Gábor tű. ezredes tölti be, szakmai helyettese dr. Hábermayer Tamás tű. ezredes, gazdasági igazgatóhelyettes Nagyné Borbandi Judit tű. ezredes.

Az MSZ EN ISO 9001:2009 szabvány szerinti minőségirányítási rendszer működtetése, valamint a rendszer eredményességének fokozása és folyamatos fejlesztése iránt az Igazgatóság teljes állománya elkötelezett.

Igazgatóságunk a Tolna megyében működő társszervekkel, társadalmi és karitatív szervezetek képviselőivel és tagjaival együttműködve látta el feladatait a jogszabályokban és az együttműködési megállapodásokban meghatározottak szerint. Alapvető feladatként kezeltük a társszervekkel, az illetékességi területen lévő önkormányzatokkal, civil és karitatív szervezetekkel, létesítményekkel és gazdálkodó szervezetekkel a kialakított jó kapcsolat továbbfejlesztését. Az együttműködés elmélyítése érdekében számos közös gyakorlatot és rendezvényt szerveztünk.

Rendszeresen részt vettünk a Tolna Megyei Közgyűlés ülésein és az Államigazgatási Kollégium munkájában. A havi kirendeltség-vezetői és tűzoltó-parancsnoki értekezleteinkre a megyei védelmi bizottság titkárát minden esetben meghívtuk.

Kiemelt figyelmet fordítottunk a katasztrófavédelem egységes megjelenésére, arculatára. A szervezeti kultúra fejlesztése érdekében előtérbe helyeztük a tisztii állomány vezetői felkészítését, a rendszeres alaki kiképzését és a parancsnoki példamutatást.

A kiemelkedő szolgálatot teljesítőket példaként állítottuk az állomány elé és részükre elismeréseket adtunk át.

## **III. Szakmai feladatok megvalósulása**

A szakterületek a feladataikat a vonatkozó jogszabályok és belső szabályozók figyelembevételével, magas színvonalon hajtották végre.

Tolna megyében nem történt olyan káresemény, amely – a helyi szintet meghaladóan – megyei koordinációt, vagy a védelmi igazgatási rendszer működését igényelte volna. A Tolna Megyei Védelmi Bizottság (továbbiakban: TMVB) titkára a katasztrófavédelem állományába tartozó hivatásos főtitkást, aki érvényre juttatja a

munkatervünkben foglalt célkitűzéseket és koordinálja a védelmi titkárság katasztrófavédelmi feladatait.

A megyei operatív törzs működése területi normában szabályozott. A rendszeres gyakorlatokat a teljes személyi állomány bevonásával hajtottuk végre, melynek eredményeként egy valós esemény felszámolása során az operatív törzsbe beosztható állomány felkészülten képes végezni a feladatát.

A Tolna megyére jellemző veszélyeztető hatások ismeretében negyedéves veszélyhelyzeti prognózisokat készítettünk. A korábbi évek azonos időszakában történt események és a szerzett tapasztalatok feldolgozásával meghatároztuk a katasztrófavédelmi feladatokat. A negyedév végén beválás-vizsgálatok során értékeltük az adott időszak eseményeit és műveleteit, továbbképzés keretében feldolgoztuk a tapasztalatokat.

Az integrált katasztrófavédelmi hatósági műveletek végrehajtásában kiemelt szereppel bíró katasztrófavédelmi megbízottak Tolna megye valamennyi járásában működnek. A katasztrófavédelem helyi képviselőiként polgári védelmi, tűzvédelmi, iparbiztonsági ellenőrzéseket és szemléket hajtottak végre, emellett támogatják a polgármesterek munkáját, és irányítják a közbiztonsági referensek tevékenységét is. A járási katasztrófavédelmi megbízottak meghatározott ügyfélfogadási rend szerint állnak a lakosság rendelkezésére, ezzel is hozzájárulnak a katasztrófavédelem közbiztonsági funkciójának betöltéséhez.

A megye tűzvédelmében kiemelt szerepe van a Tolna Megyei Tűzmegeelőzési Bizottságnak, melynek fő feladata a tűzmegeelőzés fontosságának hangsúlyozása, a lakosság tűzvédelmi ismereteinek bővítése, ezáltal az állampolgárok biztonságának növelése. A testület tevékenységének fontosságát bizonyítja, hogy tagjai sorában tudhatja a Tolna Megyei Közgyűlés elnökét, valamint Tolna megye Fejlesztési Biztosát is. 2016. évben a Bizottság két kiemelkedő és országos szinten is egyedülálló célt valósított meg. A kéménytűzek megelőzése érdekében vándorkiállítást szerveztünk, valamint lakosságtájékoztató hanganyagot készítettünk a Vakok és Gyengénlátók Tolna Megyei Egyesületével közösen az OTP Szekszárdi Bankfiókja pályázatának köszönhetően.

### **III.1. Iparbiztonsági szakterület**

A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzése érdekében kiemelt feladatként jelentkezett a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek és a küszöbérték alatti üzemek szoros hatósági felügyelete, az újonnan bejelentkezett és azonosított üzemek engedélyezése, valamint a SEVESO III. irányelv bevezetésével kapcsolatos hatósági engedélyezési feladatok.

Megyénkben jelenleg 4 felső küszöbértékű, 10 alsó küszöbértékű és 13 küszöbérték alatti üzem, valamint egy csővezetékes szállításban érintett üzem található.

A SEVESO III. Irányelv bevezetése során 7 küszöbérték alatti üzem kisorolása történt meg, amelyek kizárólag mezőgazdasági tevékenységet folytatnak és a küszöbértéket a cseppfolyósított tűzveszélyes gázok miatt érték el. Az érintett időszakban az új irányelv szerint 1 alsó küszöbértékű üzem felsős kategóriába, 1 új üzem pedig küszöbérték alatti besorolásba került, továbbá 1 új küszöbérték alatti üzemet azonosítottunk be.

Megyénkben veszélyes anyaggal foglalkozó üzemből súlyos baleset nem történt. Üzemazonosítási helyszíni szemléket folytattunk le azon üzemeknél, amelyek vagy lecsökkentették a tárolt veszélyes anyag mennyiségét, vagy technológiát váltottak,

ezáltal kikerültek a szabályozás alól. Ezt az eljárást követtük azon üzemeknél is, amelyek újonnan kezdték meg a működést. Engedély nélkül végzett tevékenységet 1 alkalommal tártunk fel.

A hatékonyság növelése érdekében rendszeresen társhatóságokkal közös ellenőrzéseket tartottunk.

A tájékoztató időszakában havonta legalább 4 alkalommal a közúton, 1-1 alkalommal a vasúton, illetve a vízen történő veszélyesáru-szállítások ellenőrzését terveztük és hajtottuk végre. Az előző év azonos időszakát tekintve mintegy 10%-al több ellenőrzést végeztünk. Az ellenőrzéseket havi ellenőrzési terv alapján, a társhatóságokkal közösen, valamint önállóan hajtottuk végre. Közúti ellenőrzéseink tervezése, végrehajtása során igazodtunk a fuvarozók szállítási szokásaihoz.

A környező megyék katasztrófavédelmi igazgatóságai által szervezett, több megyét érintő közúti veszélyesáru-szállítás ellenőrzések végrehajtásában is több alkalommal vettünk részt. A régiós szintű ellenőrzési akciók során egyidejűleg legalább két-három helyszínen hajtottuk végre a szállítóegységek, járművek ellenőrzését.

A közúti ADR ellenőrzések során 196 ADR hatálya alá tartozó és 1468 nem jelölt járművet ellenőriztünk. Az ellenőrzött ADR-es járművek közül 9-nél tártunk fel szabálytalanságot. 43 alkalommal végeztünk telephelyi ADR ellenőrzést. Az ellenőrzött telephelyek közül 13-nál tártak fel hiányosságot az ellenőrök.

A RID ellenőrzések során 348 RID hatálya alá tartozó járművet ellenőriztünk. Ellenőreink RID-es járműveknél 18 esetben tártak fel hibát. Telephelyi RID ellenőrzést 5 alkalommal végeztünk, hiányosságot nem tártunk fel.

Kiemelt figyelmet fordítottunk a dunai veszélyesáru-szállítás ellenőrzésére. 15 alkalommal hajtottunk végre ADN ellenőrzést Dunaföldvárnál, ahol 10 ADN hatálya alá tartozó járművet ellenőriztünk. Telephelyi ADN ellenőrzést 6 alkalommal végeztünk, hiányosságot nem tártak fel az ellenőrök.

Az előző év ellenőrzéseihez képest arányaiban egyedül az ADR ellenőrzések során feltárt hiányosságok száma csökkent 10%-al, a RID, ADN területeken az arány nem változott.

Iparbiztonsági szakterületen az érintett időszakban 292 hatósági ellenőrzést folytattunk le.

A vizsgált időszakban veszélyes áru szállítását végző járművel kapcsolatban 3 baleset történt a megyében. A folyamatos jelenlétnek köszönhetően a szállítást végzők jogkövető magatartásanagymértékben nőtt. Az ellenőrzésekben résztvevő személyi állomány folyamatos képzésével és technikai eszközeink fejlesztésével mind az ellenőrzés minőségi színvonalát, mind az ellenőrzés alá vont járművek számát emelni tudtuk.

Az Igazgatóság folyamatosan végzi a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosítását, kijelölését és védelmét szabályozó jogszabályokban foglalt feladatokat.

A létfontosságú rendszerek és létesítmények területén a vizsgált időszakban 8 alkalommal tartottunk tervezett gyakorlatot annak érdekében, hogy a rendszerelemek esetleges kiesése ne érje felkészületlenül az üzemeltetőket, továbbá, hogy a megfelelő gyakoroltatás következtében gyorsabban helyre tudják állítani az eredeti állapotot, ezáltal kisebb kiesés legyen tapasztalható a lakosság részéről.

A nem rendszeres hulladékszállítás folyamatos biztosítására a megyében működő hulladékszállítási szolgáltatást ellátó szervezetekkel és a települési önkormányzatokkal felvettük a kapcsolatot. A hulladékszállításban fennakadás,

szolgáltatásból kiesés nem történt, az ellátás minden településen jelenleg is biztosított. Az Igazgatóság illetékességi területén folyamatosan figyelemmel kísérik és ellenőrzik a hulladékszállítás zavartalanságát.

A Katasztrófavédelmi Mobil Labor (továbbiakban: KML) káreseti tevékenysége a veszélyes anyagok jelenlétével, kiszabadulásával, környezetbe kerülésével járó balesetek, természeti és civilizációs katasztrófák esetén a beavatkozó állomány, a lakosság és az anyagi javak védelmének támogatása. Technikai eszközei, személyi állománya segítségével képes veszélyes anyagok azonosítására, a veszélyeztetett terület nagyságának, kiterjedésének vizsgálatára. A KML-t az értékelt időszakban 11 esetben riasztották jellemzően veszélyhelyzeti felderítés, gázvezeték sérülés, szivárgás, veszélyesáru-szállítással összefüggő balesetek, rendkívüli események, tüzesetek, veszélyes anyag szabadba jutás (ammónia) események helyszínére.

### **III.2. Tűzoltás, műszaki mentés**

Tolna megyében 3 katasztrófavédelmi kirendeltség, 3 HTP, 1 KŐ, 3 ÖTP és 1 LTP és 2 ÖT működik. A mentő tűzvédelmet segíti, hogy a 19 megyei ÖTE együttműködési megállapodást kötött a működési terület szerinti HTP-vel.

Az idei év legfontosabb feladata a tüzesetek megelőzése, valamint a kialakult tüzesetek, műszaki mentések magas szintű, gyors és hatékony felszámolása volt.

A tájékoztató időszakában működési területünkön összesen 1376 esemény történt, tűzoltóságaink 283 tüzesethez és 657 műszaki mentéshez vonultak, a téves jelzések száma 418, az utólagos tüzesetek száma 14, a szándékosan megtevesztő jelzések száma 4 volt. Ez a vonulásszám növekedést mutat az előző évek átlagához képest, melyet elsősorban a július közepén bekövetkezett viharkárok, a nagymennyiségű csapadék miatti fakidőlések, vízellátóviták okoztak (177 vonulás).

Több tűzoltó-parancsnokság együttműködésére (magasabb riasztási fokozat II- V.) 7 esetben volt szükség, ebből 6 esetben II., egy esetben - a szekszárdi volt Graffity DISCO januárban bekövetkezett tüzenél - III. riasztási fokozatban. IV. és V. riasztási fokozat elrendelésére nem került sor.

Tüzeseti helyszíni szemlét az értékelt időszakban 19 esetben folytattunk le, amelyből 16 esetben indult tűzvizsgálati eljárás. A beszámoló időszakig 12 ügyet zártunk le. A tűzvizsgálatokat az elsőfokú tűzvédelmi hatóságok hajtották végre, másodfokú eljárásra nem került sor. A tűzvizsgálati eljárások megindításának oka legtöbbször a bűncselekmény gyanúja miatti vizsgálat (4), illetve szakmai indok volt (5), valamint tüzeset minősített riasztási fokozata alapján 1, haláleset miatt 2 esetben indítottunk tűzvizsgálati eljárást. 12 lezárt tűzvizsgálati eljárás közül 7 esetben állapítottuk meg a tűz keletkezési okát, melyből 4 esetben nyílt láng, 1 esetben elektromos energia, 1 esetben technológiai hiba, 1 esetben hőtermelő berendezés miatt keletkezett tűz. 5 esetben a tűz keletkezési oka nem volt megállapítható. A tűzvizsgálati feladatok szakmai irányítását a tűzoltósági főfelügyelő és a hatósági osztály állományából egy fő hivatásos állományú kiemelt főelőadó végezte. Területi szinten évente tartottunk közös tűzvizsgálói képzéseket és gyakorlatot a rendőrségi bűnügyi helyszínelőkkel.

A beszámolási időszakban Tolna megyében 27 esetben történt tűzoltói beavatkozás kéménytűz miatt, ami közel azonos az elmúlt év azonos időszaki adataival. Kéménytűz miatt személyi sérülés vagy haláleset a vizsgált időszakban nem történt.

A szén-monoxid mérgezéssel kapcsolatos káreseteink száma csökkenést mutat, Tolna megyében a beszámolási időszakban 3 esetben történt. A szén-monoxid-mérgezést legtöbbször a tüzelő-, fűtő-, és egyéb berendezések, a páraelszívó, illetve

a kandalló helytelen használata, a karbantartás és az ellenőrzés hiánya, vagy a helyiségek nem megfelelő szellőztetése okozta. A beszámoló időszakában Tolna megyében szén-monoxiddal kapcsolatos haláleset egy esetben sem történt.

Egy-egy negyedév feladataira az előző évek azonos időszakaiban bekövetkezett események adataiból elkészített negyedéves prognózisból, azok beválás-vizsgálataiból készültünk fel és készítettük fel a készenléti szolgálatokat is. Az elért eredmények azt mutatják, hogy az Igazgatóság minden szempontból ismeri a megye veszélyeztetettségét, a problémás helyeket, helyzeteket, és felkészült a megyében előforduló események, veszélyhelyzetek kezelésére.

A tűzoltóságok működése megfelel a vonatkozó szabályozóknak. A beavatkozási és irányítói állomány képzése az éves kiképzési terv szerint folyik.

Összevont, több tűzoltóságot érintő gyakorlatot tartottunk a Kiégett Kazetták Átmentő tárolója telephelyén Pakson, az Agóra Művelődési Központban Szekszárdon, valamint az Egyesített Szociális Intézmény dombóvári öregek otthonában. Nagyon fontos, hogy a beavatkozási és irányítói állomány ismerje a megye jelentős létesítményeinek helyzetét, az esetlegesen bekövetkező események szakszerű és gyors kezelését, a bajbajutott személyek és a lakosság mentését. Kiemelkedő feladat volt az M6 autópálya „C” alagútjában végrehajtott katasztrófa-felszámolási, együttműködési és vezetési törzsgyakorlat, valamint a Bioethanol dunaföldvári telephelyén végrehajtott törzsvezetési gyakorlat.

A Bonyhádi KÖ megfelelően működik, ennek köszönhetően a segítség jóval előbb jut el az állampolgárokhoz és a vonulási költségek csökkenése is tapasztalható.

2016. június 1. óta már két önállóan beavatkozó egyesület működik megyénkben, Dunaföldváron és Kurdon. Mindkettő jelentős védelmi erőt képvisel a településen és környékén élők számára.

2016. február és június hónapban az ÖTE vezetők részére szakmai konferenciát szerveztünk, melyen minden, együttműködési megállapodással rendelkező ÖTE képviseltette magát.

2016. május 27-én a Tolna Megyei Tűzoltó Szövetséggel közösen Paks városában rendeztük meg a hivatásos tűzoltók megyei tűzoltósport versenyét, amelyen az Atomerőmű Létesítményi Tűzoltóság is részt vett. A megyei hagyományt folytatva 2016. május 29-én az önkéntes tűzoltók megyei versenyét is megrendeztük, ahol gépjárműfecskendő szerelésben, kismotorfecskendő szerelésben és tűzcsapszerelésben 27 csapat versenyzett.

Az ÖTE-k pályázati rendszerében 2016-ban 15 ÖTE 11,3 millió Ft összegben nyert technikai eszközt, védőeszközt, üzemeltetési költségterítést, oktatást.

A Tolna Megyei Tűzoltó Szövetséggel közösen tovább folytatjuk az ÖTE tagok szakmai képzését alaptanfolyam és műszaki képzések szervezésével, végrehajtásával.

### **III.3. Polgári védelmi szakterület**

Az Igazgatóság polgári védelmi szakterülete az önkéntességre, a veszélyhelyzetek hatósági eszközökkel történő megelőzésére, a felkészítésre, valamint a bekövetkező események hatékony, gyors reagálására kiemelt figyelmet fordított.

A települések kockázatbecslését (kockázatazonosítás, kockázatelemzés, kockázatértékelés) a jogszabályi előírásoknak megfelelően 2016 évben is végrehajtottuk a megye valamennyi településére. A SEVESO III. irányelv bevezetése

miatt Szakály település vonatkozásában a katasztrófavédelmi besorolás megváltoztatására tettünk javaslatot. A direktíva hatályba lépésével a Hőgyési Agrokémiai Kft. alsó küszöbértékű üzem átkerült a felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek körébe. Az üzem elfogadott biztonsági jelentése alapján a védekezésben érintett szervezetek megkezdték Szakály település külső védelmi tervének kidolgozását.

A szakfeladatok irányításának érvényesítése érdekében a települések közbiztonsági referensei kinevezésének helyzetét felülvizsgáltuk. Tolna megyében 51 közbiztonsági referens és referens-helyettes támogatja a polgármesterek katasztrófavédelmi feladatellátását.

A megelőzés és a felkészülés keretében a hivatásos állománynak, a védelmi igazgatás résztvevőinek, a közbiztonsági referenseknek, az önkéntes és köteles polgári védelmi szervezeteknek, polgárőr szervezeteknek, valamint a karitatív szervezeteknek továbbképzéseket és gyakorlatokat tartottunk a természeti és civilizációs katasztrófák bekövetkezése esetén végrehajtandó feladatokról.

A katasztrófavédelmi közösségi szolgálatra - mint a lakosságfelkészítés egyik kiemelkedő lehetőségére - egységes megyei levezetési tervvel készültünk. A terv alapján a jelentkezők átfogó katasztrófavédelmi ismeretek birtokába jutnak, ezzel is a katasztrófavédelmi pálya irányába terelve az ifjúságot. A közösségi szolgálat végrehajtására 39 együttműködési megállapodással rendelkezünk. Az előző év azonos időszakához képest közel azonos számú diák teljesítette a katasztrófavédelmi közösségi szolgálatot intézményeinkben, a tájékoztató időszakában összesen 3698 órában.

A Dél-Dunántúli Közlekedési Központ Zrt.-vel létrejött együttműködési megállapodás alapján 2016. évben 364 fő autóbuszvezető részére tartottunk katasztrófavédelmi felkészítést.

Az aktív felkészítés során csatlakoztunk az általános és középiskolákban tartott tanításmentes napokhoz és osztályfőnöki órákhoz, továbbá az oktatási intézmények, önkormányzatok által szervezett prevenciós napokon a lakosságot tájékoztattuk a veszélyhelyzetekben irányadó magatartási szabályokról.

A védelmi igazgatás területén a vizsgált időszakban a TMVB és minden Helyi Védelmi Bizottság (a továbbiakban: HVB) tervezetten tartotta meg soros üléseit.

A kiképzések eredményességének vizsgálataként egy feltételezett ár- és belvízi törzsvezetési gyakorlás keretében került sor a területi és helyi védelmi igazgatásba bevont szervezetek felkészültségének, a tervek és a kommunikációs rendszerek használhatóságának ellenőrzésére.

Az Igazgatóság operatív munkaszerve működésének, a vezetés-irányítás biztosítottóságának, valamint a jelentések összesítése és továbbítása érdekében a polgári védelmi és informatikai szakterület kidolgozta a megyei adat- és tervtár alkalmazást a Helios polgári védelmi döntéstámogató rendszert.

A katasztrófák megelőzése, az állampolgárok lehető legszélesebb körű tájékoztatása érdekében honlapunkon a rendkívüli időjárás veszélyeiről, az ár- és belvízről, hősről, valamint a téli időjárási veszélyekről folyamatosan hasznos információkat közvetítettünk, melyet az írott sajtó, a rádiók és az internetes hírportálok is átvettek.

Tolna megyében a polgári védelmi szervezetek az önkéntesek révén a reagáló képesség és a beavatkozások hatékonyságát fokozták, míg a köteles polgári védelmi szervezetek főként kiterjedt káresemények esetén a létszámtöbbszörözés érdekében működtek. A területi polgári védelmi szervezeteket 8 árvízvédelmi és 7

lakosságvédelmi komplex csoport, összesen 757 fő alkotja. A tájékoztató időszakában összesen 86 alkalommal tartottunk mozgósítási és szituációs gyakorlatokat köteles szervezetbe beosztott személyek részére, mely 1456 fő felkészítését és gyakoroltatását jelentette. A polgári védelmi szervezetek alap- és szakkiképzéseit, vezetői és továbbképzéseit, gyakorlatait végrehajtottuk. Az önkéntes alapon szerveződő mentőszervezetekre kiemelt figyelmet fordítottunk. A Gemenc Önkéntes Mentőcsoportnak és a megyében működő járási mentőszervezeteknek felkészítéseket tartottunk az ár- és belvíz elleni védekezésről, a rendkívüli időjárási események során jelentkező feladatokról. A megye önvédelmi képességének növelése érdekében minden járásban önkéntes alapon szerveződött területi polgári védelmi szervezeteket, járási mentőcsoportokat alakítottunk, összesen 128 fővel. 11 (Báta, Bátaszék, Csikóstóttós, Dombóvár, Dunaszentgyörgy, Gerjen, Kajdacs, Paks, Pincehely, Szekszárd, Szakály) települési mentőszervezet megalakítását, gyakoroltatását és minősítését hajtottuk végre, melyek tagjai a rendkívüli időjárási, vagy ár- és belvízi helyzet kezelésére bevetethetők. A rendszerbeállító gyakorlatokat mind a hat Tolna megyei járás területén megtartottuk.

A főfelügyelő szakirányítása mellett a közbiztonsági referensek és katasztrófavédelmi megbízottak bevonásával Igazgatóságunk 31 vis maior eseménnyel kapcsolatos helyszíni ellenőrzést folytatott le. A rendkívüli időjárási események kezelése során védekezés miatt 1 db; út, pince – partfallal kapcsolatos események bekövetkezése miatt 11 db; ár- belvízvédelmi mű sérülése okán 2 db; önkormányzati épületben bekövetkezett káresemény miatt 7 db vis maior pályázatot nyújtottak be a települési önkormányzatok. A helyszíni ellenőrzéseken tapasztaltak miatt 10 bejelentést nem tartottunk megalapozottnak.

A polgári veszélyhelyzetek tudatos, tervszerű megelőzése érdekében nagy hangsúlyt fektettünk a lakosságvédelmi ellenőrzésekre. Az ellenőrzésekbe, szemlékbe a katasztrófavédelmi megbízottak, közbiztonsági referensek, a készenléti szolgálatot ellátó hivatásos tűzoltói állomány és nem utolsósorban az önkéntes tűzoltó egyesületek tagjait is bevontuk. A lakosságvédelmi kockázati helyszíneken összesen 666 helyszíni ellenőrzést folytattunk le.

#### **III.4. Integrált katasztrófavédelmi hatósági szakterület**

A megye katasztrófavédelmi hatósági osztálya összefogta és a főfelügyelőkkel – a kirendeltségeken a kirendeltségi hatósági osztályok a felügyelőkkel – szoros együttműködésben végezte a katasztrófavédelem hatáskörébe tartozó szakterületeken jelentkező hatósági és szakhatósági feladatokat.

Igazgatóságunk nem rendelkezik vízügyi és vízvédelmi hatósági hatáskörökkel, azonban Tolna megye közigazgatási területén illetékes vízügyi és vízvédelmi hatóságként eljáró katasztrófavédelmi igazgatóságok megkeresésére jelentős számú vízügyi felügyeleti és vízvédelmi hatósági ellenőrzés lefolytatásában vettünk részt, néhány esetben közérdekű bejelentés, valamint káresemény kapcsán helyszíni szemlét tartottunk. 2015. év során a tűzvédelmi szakterülethez kapcsolódó jogszabályi háttér jelentős változáson ment keresztül, így 2016 évben is prioritásként jelent meg a tűzvédelmi hatósági és szakhatósági munkánkban az új Országos Tűzvédelmi Szabályzat alkalmazása.

A tájékoztató időszakában a kéményseprő-ipari közszolgáltatás vonatkozásában kijelölési eljárásra nem volt szükség; a gáz-csatlakozóvezetékek és felhasználói berendezésekkel kapcsolatos bejelentések hatósági feladatainak ellátása kapcsán új szakértőt nem vettünk nyilvántartásba. A szakmailag megalapozott, pontos

munkavégzésnek köszönhetően tűzvédelmi másodfokú hatósági eljárás mindösszesen egy esetben indult megyénkben, tűzvédelmi szakhatósági ügyben másodfokú eljárás nem volt.

A megye hatósági tevékenységet végrehajtó állománya a tájékoztató időszakában 1807 ellenőrzést folytatott le, valamint a hatáskörrel rendelkező katasztrófavédelmi igazgatóságok megkeresésére 168 vízügyi felügyeleti és vízvédelmi ellenőrzést hajtottunk végre. Megyénkben 643 hatósági eljárás indult, melyek 89 %-a a tűzvédelmi szakterülethez kapcsolódott.

A hatékony tűz megelőzés és a szabadtéri tüzesetek megelőzése érdekében aratási fórumokat szerveztünk, emellett az erdő vegetáció kockázati helyszínek ellenőrzését az előző évhez hasonlóan tervezetten hajtottuk végre.

A megyében a kéményseprő-ipar tevékenységet egyetlen közszolgáltató látta el 2016. szeptember 30-ig. A közszolgáltató kéményseprő-ipari tevékenységének hatósági felügyeletét az Igazgatóságunk látta el, hiányosság feltárása esetén a szükséges hatósági intézkedéseket haladéktalanul megtettük.

A tájékoztató időszakában végrehajtott ellenőrzések során összesen 127 esetben tártunk fel olyan szabálytalanságokat, melyeket követően – a jogszabályi előírások szigorúsága, valamint az elkövetett jogsértés mértéke, illetve ismétlődése következtében – hatóságunknak bírság kiszabásával kellett élnie. Ugyanakkor elmondható, hogy a megyében folytatott hatékony tűz megelőzési propagandának köszönhetően (Tolna Megyei Tűz megelőzési Bizottság) a megye tűzvédelme, a gazdálkodó szervezetek jogkövető magatartása megfelelő, melyet a tűzvédelmi szakterületen lefolytatott nagyszámú ellenőrzések eredményei is alátámasztanak, a végrehajtott 831 tűzvédelmi hatósági ellenőrzés mindössze 11 %-ában kellett bírság kiszabásával élnünk.

A számos ellenőrzés mellett valamennyi szakterületet érintően összesen 271 esetben folytattunk le hatósági és káreseti helyszíni szemlét. A szemlék mintegy 58 %-a tűzvédelmi hatósági, szakhatósági ügyekkel kapcsolatos helyszíni szemlék voltak. A megyében a káresetek és az azokkal kapcsolatos helyszíni szemlék száma nem jelentős mértékű, az összes szemlék 13 %-át teszik ki.

A hatósági osztályok összesen 309 esetben működtek közre különböző engedélyezési eljárásokban szakhatóságként. Megyénkben a szakhatósági megkeresések számának folyamatos csökkenése figyelhető meg.

Igazgatóságunk a veszélyes áru szállítás szakterületi ellenőrzéseket követően összesen 39 esetben indított elsőfokú eljárást a jogszabályi rendelkezéseket megsértő ügyfelekkel szemben. 21 esetben ADR, 18 esetben RID szabálytalanság miatt bírságot szabtuk ki. Ezen ügyekből mindösszesen 5 hatósági eljárás került másodfokú szakaszba.

### **III.5. Ügyelet és műveletirányítás**

Az Igazgatóság a katasztrófavédelem integrált tevékenységi rendszerében működteti a megyei főügyeletet, a megyei műveletirányítási ügyeletet, és a katasztrófavédelmi műveleti szolgálatot. A szakmai munka egyik pillére a katasztrófavédelmi ügyeleti és műveletirányítási rendszer, amely a riasztástól elkezdődően végigköveti és szakmailag felügyeli a katasztrófavédelmi műveletek végrehajtását. A műveletirányítás a PAJZS rendszeren rögzíti a beérkező adatokat, mely elvégzi az optimalizációt a bevetésre tervezhető erők között. Ehhez Döntéstámogatási

Térinformatikai Rendszer (DÖMI) is kapcsolódik, biztosítva a beavatkozások hatékonyságát. Az együttműködő szervek ügyeleteivel a rendkívüli események, illetve tüzesetek és műszaki mentések hatékony felszámolása érdekében kapcsolatot tartunk, szükség szerint közös intézkedéseket hozunk, továbbá az érvényben lévő együttműködési megállapodások alapján segítséget nyújtunk.

2016-os év legfontosabb feladata volt az Igazgatóság és a megyei rendőr-főkapitányság közös tevékenység-irányítási központjának létrehozása és működtetése. Az Igazgatóság fő- és műveletirányító ügyelete 2016. július 1-jén átvált a 12/24-12/48 órás szolgálati időrendre a korábbi 24/72 munkarendről.

**A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat** 8 fővel teljesít szolgálatot. Feladataikat 24/48 órás váltásos munkarendben, havi munkaterv alapján látják el. A káresetek felszámolását követően az állomány végrehajtotta a káreseti, valamint halaszthatatlan eljárási cselekményként a tüzeseti helyszíni szemléket, továbbá 2016. január 1-től végzi a tűzvizsgálati hatósági tevékenységet.

#### **IV. Sajtótevékenység és lakosságtájékoztatás**

A megyei katasztrófavédelmi szóvivő feladata a megyében történt, közérdeklődésre számot tartó események, beavatkozások, a szervezet működésére, tevékenységére vonatkozó hírek, az egyes időjárási vagy veszélyhelyzetek során betartandó magatartási szabályok, sajtóközlemények eljuttatása a lakosság minél szélesebb köréhez a megyei honlapon és a helyi médiumokon keresztül.

Az Igazgatóság kommunikációjának köszönhetően a közvélemény ismeri a szervezetet és mindazon feladatokat, amelyeket ellát. Ennek megfelelően a 2016. év kommunikációs stratégiáját a folyamatosság jellemezte az elmúlt kilenc hónap során, melynek legfontosabb célja, hogy minden lehetséges eszközzel megőrizzük a szervezetről kialakult pozitív képet.

Az Igazgatóság továbbra is kiemelten kezeli a megelőzés fontosságára felhívó üzeneteknek a lakossághoz történő eljuttatását, melyben a helyi sajtóval az elmúlt évek során kialakított kitűnő kapcsolatunknak kiemelkedő szerepe van. Kommunikációnk hierarchikusan épül fel, vagyis az országos jelentőségű témák – mint például a szén-monoxid-, vagy a mustgáz-mérgezések megelőzése – kommunikációja országos szinten kezdődik, ezt követően kommunikálja a megyei igazgatóság. A témákban kiadott közleményeket a honlapunkon tettük elérhetővé a lakosság számára, ezzel párhuzamosan megküldtük a sajtónak is, és nyilatkozatokat adtunk a rádióknak és televízióknak.

A megyei napilap és annak online verziója, a helyi rádióadók, a Tolnatáj Televízió és a helyi tévék a beavatkozásokkal kapcsolatos információkon túl rendezvényeinkről, gyakorlatokról, egyéb, az Igazgatóságot és helyi szerveit érintő eseményekről is rendszeres tájékoztatást nyújtanak, melynek köszönhetően elmondható, hogy napi rendszerességgel vagyunk jelen a Tolna megyei médiában. Az Igazgatóság megjelenésszáma évek óta stabil, a tájékoztatóval érintett időszakban közel háromezer alkalommal jelentünk meg különböző médiumokban.

A megelőzés jegyében rendszeresen vettünk részt városi rendezvényeken, nyári táborokban, iskolai katasztrófavédelmi bemutatókon, melyekről a helyi sajtón keresztül a megye lakosságát rendszeresen tájékoztattuk.

## V. Összefoglalás

Igazgatóságunk a kitűzött céljait elérte, feladatait végrehajtotta. A beszámolási időszakban személyi állományunk stabilizálódott, a szakmai munka színvonala fejlődött.

Szervezetünk társadalmi megítélése pozitív, amely a tudatos megelőzési munka, a bekövetkezett események kezelése, a károk elhárítása, a társszervekkel, a közigazgatási szervekkel, az önkormányzatokkal, az önkéntes és karitatív szervezetekkel, valamint az önkéntes mentőcsoportokkal történő szoros együttműködés eredménye. A beszámolási időszakban a szervezet alaprendeltetésének megfelelően végeztük a katasztrófavédelmi feladatokat, használtuk a megelőzés hatósági eszközeit, az ipar biztonságos működéséhez a veszélyesáru-szállítás és a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek azonosításával és szoros felügyelet alatt tartásával járultunk hozzá.

Az érintett időszakban átadott új technikai eszközök - a dombóvári létraszer és a paksi gépjárműfecskendő - rendszerbe állítása a megye mentő tűzvédelmét erősítette. A legfontosabb célkitűzésünk a katasztrófavédelem rendszerének hatékony működtetése és minden szervezeti szinten az előrelátás erősítése volt.

Az elmúlt időszakban erősödött a szakirányítási, szakfelügyeleti tevékenység a megyében. Javult szervezetünk vezetői-irányítói munkája, fejlesztettük az alparancsnoki állomány vezetői képességét. Külső rendezvényeket szerveztünk, növeltük a társadalom érdeklődését a katasztrófavédelmi munka iránt.

Jelentősen fejlesztettük a belső kommunikációs tevékenységünket, a tájékoztató munkát, a közösségépítést, a szervezeti kultúrát és a hagyományápolást. Fokoztuk a szervezet iránti lojalitást, a hivatástudatot, és a szakma iránti elhivatottságot.

Kérem a Tisztelt Megyei Közgyűlést, hogy a Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 2016. 1-9. havi tevékenységéről szóló tájékoztatót határozatával fogadja el.

### **Határozati javaslat:**

**A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése ...../2016. (XII. 2.) közgyűlési határozata a katasztrófavédelem által Tolna megyében végzett 2016. 01-09. havi munkáról szóló tájékoztató tárgyában:**

A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése a katasztrófavédelem által Tolna megyében végzett 2016.01-09. havi munkáról szóló tájékoztatót megtárgyalta, az abban foglaltakat tudomásul veszi.

Szekszárd, 2016. november 11.

**Dr. Balázs Gábor tű. ezredes  
megyei igazgató**